

GANSEN, Karel L. van (Westerlo 8 januari 1826 – Hasselt 14 september 1889).

Volgde middelbaar onderwijs aan het Bruynseelscollege te Diest en nadien één jaar (1846-1847) filosofie aan het **Klein Seminarie van Mechelen**. Daarna was Van Gansen enkele jaren leraar aan kleine privé-scholen. In november 1849 werd hij benoemd tot leraar aan het gemeentelijk college te Beringen, waar hij in december 1852 tot directeur werd aangesteld.

Van Gansen was betrokken bij allerlei initiatieven om in **Limburg** de V.B. van de grond te krijgen. Zo werd hij in 1855 corresponderend lid van het Leuvense studentengenootschap **Met Tijd en Vlijt** en in 1858 was hij medestichter van het genootschap **De Vlaemsche Broeders van Limburg**.

In 1861 besloot de gemeenteraad van Beringen zijn college om te vormen tot een gepatroneerd college. Dit betekende dat er een priester tot directeur werd benoemd en Van Gansen tot leraar werd gedegradeerd. In 1864 werd Van Gansen benoemd tot inspecteur voor het lager onderwijs voor het kanton Hasselt, maar pas in 1869, na het verlopen van zijn mandaat als gemeenteraadslid te Beringen (27 oktober 1863 – 31 december 1869), verhuisde hij ook daadwerkelijk naar Hasselt. In deze Hasseltse periode zette hij zich in voor de heropleving van het **Vlaamse toneel** in Limburg. In 1879 was hij medestichter en eerste secretaris van het **Willemsfonds** te Hasselt. Hij wist er een bloeiende afdeling op te bouwen, ook omdat het plaatselijke **Davidsonsfonds** na het vertrek van haar voorman **Désiré Claes** (1880) verzwakt was.

In een artikel in het tijdschrift van **Les Mélaphiles** (Hasselt) uit 1871, dat in 1872 als brochure verscheen, kloeg Van Gansen de negatieve gevolgen van de **Belgische Revolutie** van 1830 voor de Nederlandse taal aan; hij eiste een volledige gelijkberechtiging van het Nederlands ten opzichte van het Frans. In de toenemende tegenstelling tussen katholieke en vrijzinnige Vlaamsgezinden, stond hij na 1870 duidelijk aan de zijde van de antiklerikalen.

WERKEN: *Het Nederlandsch Tooneel in Limburg*, 1869; – 'Réflexions sur le mouvement flamand', in *Bulletin de la section littéraire de la société des Mélaphiles de Hasselt*, VIII (1871), p. 53-84; – met P.J.G. Maas, *Karel Vrijman: wetenswaardigheden en wilskracht van een dorpsonderwijzer*, 1879.

LITERATUUR: M. Hanson, 'Gansen, Karel Lodewijk van', in *NBW*, XI, 1985.

MARTIN KELLENS